

TURUN YLIOPISTO
Lääketieteellinen tiedekunta

HIRVINIEMI, MIKKO: qASO-PCR-menetelmällä mitatun jäännöstaudin vaikutus pitkäaikaisennusteeseen multippelissa myeloomassa.

Syventävien opintojen kirjallinen työ, 24 s.
Sisätautioppi
Tammikuu 2016

Myelomaapotilaiden ennuste on parantunut merkittävästi uusien lääkkeiden käytön myötä ensilinjan ja uusiutuneen taudin hoidossa. Ensilinjan hoidon tavoite on saavuttaa täydellinen hoitovaste (eng. stringentCR/CR), jonka tiedetään ennustavan pidentynyttä elinaikaa ilman taudin etenemistä, (eng. progression free survival, PFS) sekä kokonaiselinaikaa (eng. overall survival, OS). Myelooman jäännöstautilyysyjä tehdään useissa klinikoissa molekulaarisilla tai immunologisilla menetelmillä. Jäännöstaudin merkitys hoidon lopputuloksessa on kuitenkin epäselvä.

Tavoitteenamme oli selvittää jäännöstaudin merkitystä PFS:n, OS:n ja TTNT:n (aika taudin uusimisesta seuraavaan hoitoon, eng. time to next treatment) pituuteen. Tutkimukseen valittiin 43 myeloomapotilasta, jotka olivat saavuttaneet tiukennetun (sCR) tai täydellisen (CR) hoitovasteen tai erittäin hyvän osittaisen hoitovasteen (VGPR). Analysoimme potilaiden luuytimen jäännöstaudin määrän reaaliaikaisella kvantitatiivisella polymeraasiketjureaktiolla (qASO-PCR). Analyysit tehtiin keskimäärin 6 kk sisällä hoidosta ja niissä käytettiin potilaille yksilöllisesti suunniteltuja PCR-koettimia. Potilaat jaettiin jäännöstautilyysin perusteella kahteen ryhmään: jäännöstautilinsa suhteen negatiivisiin (MRD-neg) ja positiivisiin (MRD-pos). Jaon perusteena käytettiin jäännöstautilyysin arvoa 0.01 %. Ryhmien keskimääräinen seuranta-aika oli MRD-pos-ryhmässä 65 kuukautta (vaihteluväli 17-183) ja MRD-neg-ryhmässä 64 kuukautta (vaihteluväli 29-122).

Ryhmien välillä oli tilastollisesti merkitsevä ero ainoastaan PFS:n osalta (48 vs 25 kk, MRD neg vs MRD pos, $p = 0.033$). Tutkimuksen perusteella negatiivinen jäännöstauti ennustaa pidentynyttä elinaikaa ilman taudin etenemistä (PFS), mutta ei vaikuta kokonaiselinaikaan (OS) johtuen uusien tehokkaiden myeloomalääkkeiden (bortetomibi, lenalidomidi) käytöstä taudin etenemisen hidastamiseksi tai uusiutuneen taudin hoidoksi.

Asiasanat: myelooma, jäännöstautilyöntiikka, pitkäaikaisennuste